

Tilsyn med udvidet producentansvar på emballage

Miljøstyrelsen (MST) skal fra 2025 løfte en omfattende forvaltningsopgave, når det forventes at flere tusinde danske virksomheder omfattes af det udvidede producentansvar (EPR) på emballage. Formelt træder flere af de organisatoriske regler i kraft den 1. oktober 2025, men allerede fra august 2024 har omfattede virksomheder fået en række forpligtelser ift. registrering af markedsført emballage. Miljølovgivningen på emballageområdet kommer som en del af EU's "Grønne Pakt" og "Handlingsplanen for den cirkulære økonomi". Lovgivningen er en central del af den europæiske og nationale strategi i omstillingen til cirkulær økonomi og stiller nye krav til emballagers livscyklus (dvs. både i produkt- og affaldsfase). Det er helt afgørende for både producentansvarets legitimitet, og for realiseringen af de forventede miljømål og -gevinster, at alle omfattede virksomheder løfter deres retmæssige ansvar. Miljøstyrelsen har en central rolle i at få producentansvarssystemet til at fungere, idet styrelsen både bidrager til udarbejdelsen af de lovgivningsmæssige rammer og sikrer, at omfattede virksomheder overholder reglerne for producentansvar, herunder gennem vejledning, tilsyn og håndhævelse.

For at kunne føre et effektivt producentansvarstilsyn, som ikke pålægger u hensigtsmæssigt store erhvervsøkonomiske byrder på erhvervslivet, er det nødvendigt at anvende en digital, datadreven og risikobaseret tilgang. Denne tilgang gør det muligt for Miljøstyrelsen at fokusere på de virksomheder, hvor risikoen for lovovertrædelser er størst – risiko forstået som både sandsynlighed og konsekvens. Dermed sikres, at tilsynsindsatsen er effektiv og målrettet.

Tilsynet med udvidet producentansvar på emballage skal i overensstemmelse med den politiske aftale understøtte og sikre, at producentansvarsordningen fungerer efter hensigten. Derfor målrettes producentansvarstilsynet efterlevelse af miljøkrav, økonomisk effektivitet og minimering af freeriders. Nedenstående grafik og tekst giver indblik i MSTs tilsynsområder i forbindelse med producentansvaret på emballage.

I det følgende redegøres der overordnet for de nævnte tilsynsområder:

Miljøkrav:

- **Høj reel genanvendelse:** MST fører tilsyn med reel genanvendelse, for at sikre at producenterne lever op til deres mål for reel genanvendelse.
- **Indberetning:** MST fører tilsyn med producenternes indberetninger, for at sikre at de årligt rapporterer korrekt om markedsførte, indsamlede og behandlede mængder.
- **Miljømål:** MST fører tilsyn med producenternes overholdelse af miljømål, såsom bæredygtighedskrav til emballage, miljøgraderet bidrag m.m.

Økonomisk effektivitet:

- **Analysér:** MST udarbejder analyser, for at undersøge og sikre, at systemet er økonomisk effektivt.
- **Omkostningsniveauer:** MST overvåger omkostninger forbundet til indsamling og behandling af emballageaffald, for at sikre, at systemets drift holdes på et økonomisk forsvarligt niveau. MST sikrer, at aktørerne i systemet afholder de faktiske og nødvendige omkostninger hertil.
- **Kontrol med kompensationer:** MST fører kontrol med de aftalte modeller for kompensation, for at sikre at kompensationsmekanismerne for de involverede parter fungerer korrekt og er gennemsigtigt og ikke misbruges.

Freeriders:

- **Input:** MST indsamler og samkører relevante data fra flere forskellige datakilder, for bedre at kunne identificere potentielle freeriders.
- **Risikoanalyse:** MST gennemfører indledende analyser af virksomheder, for at vurdere på baggrund af en række parametre, hvorvidt det er overvejende sandsynligt, at en given virksomhed potentielt er freerider.
- **Udvælgelse:** MST udvælger på baggrund af analysen, de virksomheder med højest risikoscore (baseret på risikomodell), og sender dem til scoping hos Dansk Producentansvar.
- **Scoping:** Dansk Producentansvar scoper virksomheden og afgør hvorvidt virksomhederne er omfattet af udvidet producentansvar. Afgørelsen bliver sendt til MST mhp. på evt. håndhævelse og for at sikre et tilbageflow af data om relevante variable mhp. over tid at forbedre præcisionen i risikomodellen.

